

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym – Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Judejko

Protokolant: st. prot. sąd. Joanna Kurkowiak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań Grunwald w Poznaniu Alicji Śniateckiej

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2017 r.

sprawy **A. O.**

oskarżonego z art. 284 § 2 kk w związku z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 14 września 2016 r. w sprawie sygn. akt III K 892/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że w podstawie prawnej orzeczonego obowiązku naprawienia szkody w miejsce przepisu art. 46 § 1 kk przyjmuje art. 67 § 3 kk,

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

3. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Anna Judejko

UZASADNIENIE

Wyrokiem wydanym w dniu 14 września 2016 roku w sprawie o sygnaturze akt III K 892/14 Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu ustalił, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. jednocześnie precyzując wartość przywłaszczonego przez niego mienia na kwotę 7.958,26 złotych i w konsekwencji na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w chwili wydania wyroku Sąd warunkowo umorzył postępowanie wobec oskarżonego na okres 3 lat próby.

W punkcie II wyroku Sąd na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego A. O. do naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę kwoty 7.958,26 złotych na rzecz (...) Spółka z o.o. w W.. A na podstawie art. 67§3 kk w zw. z art. 4 §1 kk w brzmieniu obowiązującym w chwili wydania wyroku i art. 39§1 kk zobowiązał A. O. do uiszczenia świadczenia pieniężnego w kwocie 1000 zł przez zapłatę na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej.

O kosztach adwokackich sąd rozstrzygnął w pkt IV wyroku, a na podstawie art. 627 k.p.k. kosztami postępowania obciążył oskarżonego w całości, równocześnie zwalniając A. O. od ponoszenia opłaty.

Wyrok Sądu Rejonowego na niekorzyść oskarżonego zaskarżył **oskarżyciel publiczny** zarzucając mu obrazę prawa materialnego, tj. art. 67 § 3 k.k. poprzez wskazanie jako podstawy prawnej obowiązku naprawienia szkody art. 46 § 1 k.k. choć faktycznie winien to być przepis art. 67 § 3 k.k. .

Nadto skarżący podniósł również zarzut obrazę przepisów postępowania tj. art. 213 § 1 k.p.k. polegającą na nieaktualnieniu danych o karalności oskarżonego co stanowiło kluczową przesłankę przy zastosowaniu art. 66 § 1 k.k.

Przy tak sformułowanych zarzutach oraz dołączeniu do akt sprawy aktualnej karty karnej oskarżonego potwierdzającej jego niekaralność skarżący zmienił swoje wnioski końcowe apelacji i wniósł jedynie o zmianę zaskarżonego wyroku i przyjęcie jako podstawy prawnej obowiązku naprawienia szkody art. 67 § 3 k.k.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego okazała się zasadna i jako taka skutkować musiała zmianą zaskarżonego wyroku co do podstawy prawnej orzeczonego obowiązku naprawienia szkody. O ile bowiem Sąd I instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, a następnie poprawnie ocenił zgromadzony materiał dowodowy, przez co ustalenia co do sprawstwa i winy oskarżonego nie budziły wątpliwości, o tyle za uzasadniony uznać należało podniesiony przez skarżącego zarzut obrazę prawa materialnego dotyczącego rozstrzygnięcia w pkt II zaskarżonego wyroku.

Zauważyć w tym miejscu należy, że zarzut obrazę prawa materialnego może zostać zasadnie podniesiony wówczas, gdy Sąd rozpoznający sprawę w pierwszej instancji dokonał błędnej wykładni zastosowanego przepisu, zastosował nieodpowiedni przepis a także nie zastosował odpowiedniego przepisu w sytuacji, gdy jego zastosowanie było obowiązkowe. Sytuacja taka zaistniała zaś w ocenie Sądu odwoławczego w niniejszym postępowaniu.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że możliwość orzeczenia obowiązku naprawienia szkody została uregulowana między innymi w art. 46 § 1 k.k., jak również w art. 67 § 1 k.k. Jednakże zastosowanie wskazanych przepisów zależy od rozstrzygnięcia kończącego postępowanie. Zgodnie bowiem z art. 46 § 1 k.k. w razie **skazania** sąd może orzec, a na wniosek pokrzywdzonego lub innej osoby uprawnionej orzeka, stosując przepisy prawa cywilnego, obowiązek naprawienia, w całości albo w części, wyrządzonej przestępstwem szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; przepisów prawa cywilnego o możliwości zasądzenia renty nie stosuje się.

Natomiast art. 67 § 3 k.k. stanowi, że **umarzając warunkowo postępowanie karne**, sąd nakłada na sprawcę obowiązek naprawienia szkody w całości albo w części, a w miarę możliwości również obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, albo zamiast tych obowiązków orzeka nawiązkę (...).

W orzecznictwie podkreśla się, że warunkowe umorzenie postępowania karnego, jako instytucja prawa karnego zamieszczona w Rozdziale VIII k.k. (art. 66-68) nie jest formą ani odmianą warunkowego skazania. Fakt zaś skazania sprawcy jako warunek sine qua non orzeczenia środka karnego nawiązki został przez ustawodawcę wyraźnie wskazany w dyspozycji art. 46 § 1 k.k. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 2004 roku w sprawie V KK 373/03).

Należy również zwrócić uwagę na to, że funkcja obowiązków naprawienia szkody w całości albo w części oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę nakładanych na sprawcę w ramach warunkowego umorzenia postępowania niczym nie odbiega od funkcji tych środków, kiedy są orzekane na podstawie art. 46 § 1 k.k. w razie skazania sprawcy. Jest to funkcja kompensacyjna. Wartość prognostyczna tych obowiązków, kiedy są nakładane na sprawcę na podstawie art. 67 § 3 k.k., nie jest pochodną jakiejś osobnej funkcji tych środków (probacyjnej, wychowawczej etc.), lecz jedynie refleksem ich funkcji kompensacyjnej oraz okoliczności, w jakich są orzekane (w związku z warunkowym umorzeniem postępowania, które może być podjęte m.in. wówczas, kiedy sprawca uchyla się od wykonywania obowiązków, które na niego nałożono), (Jarosław Majewski, Komentarz do zmiany art. 67 Kodeksu karnego).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, że choć funkcje wymienionych wyżej przepisów są takie same, to Sąd I instancji warunkowo umarzając postępowanie wobec oskarżonego winien

zastosować przepis, który ustawodawca w takiej sytuacji przewidział jako podstawę prawną orzeczenia o naprawieniu szkody. Nie ulega zatem wątpliwości, że podstawę prawną orzeczenia w punkcie II powinien stanowić przepis art.67 § 3 k.k., a nie – co przyznał Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku – przepis art. 46 § 1 kk.

Sąd Okręgowy dokonał również z urzędu kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku w świetle bezwzględnych przesłanek odwoławczych przewidzianych przepisami art. 439 § 1 k.p.k. oraz art. 440 k.p.k., jednak żadne z nich w przedmiotowej sprawie nie wystąpiły. Z tego względu nie było potrzeby ingerencji w zaskarżone orzeczenie w szerszym zakresie z urzędu.

W tym stanie rzeczy, mając na uwadze wszystkie poczynione powyżej rozważania, Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 437 § 1 k.p.k. zmienił jedynie podstawę prawną orzeczenia obowiązku naprawienia szkody i tak w miejsce przepisu art. 46 § 1 kk przyjął art. 67 § 3 kk, a w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Na podstawie art.624§1kpk Sąd Okręgowy w pkt 3 wyroku zwolnił oskarżonego ze względów słuszności od obciążających go kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

SSO Anna Judejko